

PALÁST

„Jézus Lelke új életet hozhat minden ember szívébe, és átalakíthat minden helyzetet, még azokat is, amelyek látszólag reménytelenek.” (Ferenc pápa az ázsiai fiatalokhoz)

Apostoli király

Talán többünknek feltűnt már – a minap nekem is, amikor újból elolvastam – hogy templomunk homlokzatán, a Szent István királyunk tiszteletére állított emléktábla „apostoli”-nak nevezi szent királyunkat (az *apostol* görög szó, küldöttet jelent). Fölmerülhet bennünk a kérdés: miért? Nemde tizenkét apostol volt Jézus körül? Nemde a többi tanítványt, a hetvenkettőt és az ún. ötszáz testvért (vö. 1Kor 15,6) sem apostolnak nevezi a Szentírás? Hogyan lehet hát egy király apostoli?

A kérdés megválaszolásához egy fontos, ámbar kevésbé ismert tényre szeretném ráirányítani a kedves testvérek figyelmét. Szent Istvánt általában államalapítónak, egyházszervezőnek, a keresztény magyarság elindítójának tartjuk, s nincs is ezzel semmi gond. Keresztény küldetésének egy részét ezzel meg is valósította. Arra azonban kevés hangsúly helyeződik, hogy mennyire gondoskodó volt korának szegényei felé, mennyire figyelmes volt a rászoruló irányában. Azért örvendett nagy tiszteletnek országunk határain kívül is, mert folyamatosan menedéket nyújtott a menekülteknek, gondoskodott a Szentföldre és egyéb jelentős zarándokhelyekre tartó zarándokokról, sőt ő maga négy zarándokházat is alapított: Rómában, Ravennában, Konstantinápolyban és Jeruzsálemben. A római zarándokházat a Szent Péter bazilika mellett álló, Szent István első vértanú tiszteletére szentelt templom mellett állította föl, működése biztosítására pedig egy alapítványt hozott létre. Lehetővé tette, hogy Magyarországon keresztül új, biztonságos zarándokút nyíljon a Szentföld felé. A zarándokokról gondoskodni abban az időben egyet jelentett az idegenek felé való nyitottsággal, a szegények melletti elköteleződéssel és az egyetemes egyház iránti hűséggel.

Mértékadó keresztény gondolkodók a XXI. század egyháza számára is hasonló jövőt vázolnak és kívánnak. Az autópályák, plázák és tabletek által meghatározott, elszemélytelenedő ko-

runk társadalmában egyre fontosabbá válik a konkrét ember konkrét létezése, az elharapózó embertelenség és érzéketlenség helyébe lépő emberi méltósághoz való visszatalálás. Ezt az irányt manapság egyre inkább a szegények és a szenvedők tekintélye szabja meg. A kereszténységnek vissza kell szereznie a szenvedő szegények és a szenvedés iránti érzékenységét, és cselekvően fenn kell tartania az igazságosság reményét az ártatlanul szenvedők égbekiáltó nyomorúságát látva. Talán éppen ezért küldte a XXI. század elejére a világba Ferenc pápát a történelem Ura. Egyházunknak, egyházmegyénknek, plébániáinknak – így természetesen nekünk is – azon kell fáradozunk, hogy a szegényekről és szenvedőkről elfeledkező Európában, a mélységes embertelenség és az eluralkodó bizalmatlanság önmagába záródó bástyái helyébe felépítsük a nyitottság, az érdeklődés, a gondoskodás, a barátság és a szolidaritás hídjait.

Plébániánk kicsiny közössége törekszik erre. Caritas csoportunk ezért tart kapcsolatot egyre több rászoruló családdal, ezért vannak gyűjtések adventben és nagyböjtben, lelkipásztoraink és segítők ezért látogatják a betegeket rendszeresen a kórházban és a szociális otthonokban. A július elején megtartott országos gyermekmissziós tábor is összefogásunk erejét mutatta, hogy tudtunk befogadni másokat, s gondoskodni róluk – habár nem ismertük őket. A templomunk falán található két új emléktábla is olyan személyek emlékét állítja elénk (Csepregi Imre plébános és Lévay Imre piarista tartományfőnök), akik apostoli életükkel mutatták fel a kereszténység eme programját. Még az út elején tartunk, Makón sok ember több értelemben is rászoruló, így minden segítő kézre szükség van! Szent István királyunk tehát azért is nevezhető apostolinak, mert a rászoruló iránti küldetését felismerte, igent mondott rá és a gyakorlatba is átültette. Induljunk hát, és cselekedjünk hasonlóképpen!

Zoltán atya

István király-napján sütöttek sok helyen először kenyéret az új lisztből. Az aratás, cséplés után az egész évi kenyérgabona, az „élet” már a padláson volt, lehetett számvetést készíteni, elég lesz-e a termés az újj, és már most különválasztották, félretették a vetőmagot az őszi vetéshez. A kenyér, amely nélkülözhetetlen és legfontosabb táplálékunk évszázadok vagy inkább évezredek óta, a néphagyományban és az irodalomban, sőt gyakran mindennapi szóhasználatunkban is magának a létezésnek, a legfontosabb emberi értékeknek a megjelenítője. Ma már talán kissé régiesen vagy népies ízzel hat, de jól érthető az ifjúkori barát, sorstárs megnevezéseként a kenyeres vagy kenyeres pajtás. Előrehaladott korú, idősebb emberre mondhatjuk, hogy a kenyere javát már megette. A munkaadó kenyéradó gazda volt, a megélhetést biztosító állás pedig kenyérkereset. Aki jószívú, azt kenyérré lehet kenni.

elindulni,

fölfedezni,

találkozni,

befogadni

Ebben az évben 60 éve, hogy elhunyt Dr. Csepregi Imre prelátus, makói plébános. Az évfordulóra a város, az egyházközség emléktáblát avat templomunk falán aug. 20-án, tiszteletét kifejezve a jeles egyházi, közéleti, tudós személyiség iránt.

Milyen plébános is volt Makón Dr. Csepregi Imre?

Mindennél fontosabb volt számára a híveivel való törődés. Segítette, vigasztalta, tanácsokkal látta el őket. Olyan páásztor, aki mindig együtt volt nyájával. A plébánia ajtaja mindenki számára nyitva állt, hozzá akár éjszaka is be lehetett kopogni. Aszkéta egyéniség és puritán lélek. Jellemző volt mélyesége hite és eleven kapcsolata az oltáriszentségi Úr Jézussal. Amikor beteghez vitte az Oltáriszentséget, tiszteletet árult el egész lényével. Hihetetlen volt a munkabírása. Szerette a természetet. A jó gazda gondosságával törődött saját gazdaságával. Rekkenő hőségben is reverenciában, gyalog járt ki Szugolyba, a szőlőbe. Konzervatív gondolkodású volt, de erős nemzeti tudatú. A városi vezetők megbecsülik és tisztelik, de ő a politikától távol tartotta magát. Névnapi és nagyobb ünnepek alkalmából hivatalukban fölköszönti a polgármestert, alispánt, főispánt, akik ezt viszonozzák. Mindenkit magáz és úrnak szólított.

1931-ben helyezték Makóra Csepregi Imrét, aki sokoldalú munkához látott. A hitélet elmélyítésére szegényházba szegénygondozó, az elemi iskolába iskolanővéreket, a püspöki lakba szerzata szerzeteseket hívott, Újvároson plébániát, Bogárczóban külkáplánságot hozott létre. Befejezte a félbehagyott katolikus polgári fiúiskola építését, a lourdes-i Szűzanya szobornak templomkerti barlangot létesített, kezdeményezte a mezőkopáncsi templomrom föltárását és helyreállítását, rekonstruáltatta a templomkerítés bástyatornyait, a temetőben közös kriptát és ravatalozót épített, oldalkápolnát alakított ki a Havi-Boldogasszony képnek, a templomban márvány tabernákulumot csináltatott, a föltárt márvánnyal borítottatta. Földolgozta a makói Havi-Boldogasszony kép történetét, lapot indított Makói Katolikus Tudósító címmel, kezdeményezte régészeti tanulmányok kiadását, újra alakította a megyei történelmi és régészeti társaságot, munkaközösséget hozott létre a város történelmi monográfiájának megírására. Személyes példája, helyben maradása, a háborús és diktatórikus viszonyok között az élet szervezése, reményt, erőt adott híveinek, bizakodást sugallt a reménytelen körülmények ellenére. Követendő életszemlélet számunkra is!

Keresse honlapunkat: www.makobelvaros.hu !

Augusztus 15., Nagyboldogasszony, azaz Mária mennybevétele egyházunk legnagyobb Mária-ünnepe. A Mária mennybeviteléről szóló dogma szerint a Szűzanya a földi létből testben és lélekben egyenesen a mennyi boldogságba jutott. Ezt néhány egyházatya Mária elragadtatásának nevezi.

Szent Alfonz írja: „három dolog teszi keserűvé a halált: ragaszkodás a földiekhez, a lelkiismeret mardosása a bűnök miatt, és az üdvözülés bizonytalansága. Mária halála mentes volt ezektől a keserűségektől. Neki az isteni szeretet adta az életet és ugyanaz adta a halált.” Mária haláláról nem tesz említést a Szentírás, így e tekintetben csak a szenthagyományra támaszkodhatunk. Tény

azonban, hogy az első három század keresztény szerzői semmilyen említést nem tesznek a Szűzanya sírhelyéről, és a későbbi hagyomány sem tanúskodik erről. Az ünnepet Jeruzsálemben már az 5. században megülték. Legrégibbi, latin elnevezése *dormitio*, vagyis Mária elszenderülésének napja. A 6. században már egész Keleten, majd a 7. századtól Rómában is elterjedt, ahol a Boldogságos Szűz mennybevétele elnevezést kapta. Szép és érdekes népszokás a nagyboldogasszonyi virágszentelés. Ekkor virágokból Mária-koporsót készítenek, sok helyen virrasztanak is. A megszentelt virágokat később a halottak koporsójába, csecsemők bölcsőjébe, vagy az újonnan házasodott pár ágyába tették.

Tóth Zsolt

2014. augusztus 30-án táblával emlékezünk Makó másik híres egyházi szülöttére:

Lévay Imre piarista szerzetesre. Mi, hívek is keveset tudunk róla. Ki is volt ő? Miben volt példa élete? 1842. nov. 10-én született Makón; családi neve Kozák volt; mint szegény szülők gyermeke atyját korán elvesztette; Makra Imre makói plébános ajánlatára - a Csajághy Sándor csanádi püspök által, szegény gyermekek számára fenntartott - seminarium puerorumba került Temesvárra, hol az algimnáziumot végezte. 1861-ben lépett a piarista rendbe és családi nevét anyja nevével (Lévay) cserélte fel, 1867-ben szentelték pappá. 1871-ben a budapesti tudományegyetemen szerzett tanári oklevelet. Tanított Vácon és Budapesten. 1874-től Veszprémben házfőnök és a gimnázium igazgatója. Igazgatása alatt fejlődött az iskola főgimnáziummá. 1877–1884 között (megszakítással) szerkesztője a Veszprém c. lapnak. 1884-ben megindította a Veszprémi Közlönyt, amelyet 1891-ig kiadó-tulajdonosként és felelős szerkesztőként irányított. 1887-től gimnáziumi igazgató Budapesten, 1888. máj. 27-én az ő kezdeményezésére alakult a budapesti katolikus kör, amely országos szervezetté vált és többek között Makón is létesült. 1891-ben piarista rendfőnökké választották. Sok tanügyi cikket írt. 1895. május 20-án hunyt el Budapesten.

Úrnapja

Elsőáldozók

Hálaadás a 12 évi papi szolgálatért

elindulni,

fölfedezni,

találkozni,

befogadni

Visszatérés Taizébe

A tavalyi zárándokút után sokunkban megfogalmazódott a vágy, hogy milyen jó lenne újra eljutni Taizébe. Elindult hát a szervezés, a gimnazistákat motiváló pontgyűjtő verseny, és lassan kialakult a 30 fős csapat. Idén is két imaórával készültünk lelkiekben az utazásra, és indulás előtt közösen részt vettünk egy szentmisén, hogy kérjük Isten áldását zárándoklatunkra. Miután minden csomag a helyére került, és mindenki elfoglalta az ülését elindultunk Taizé felé. Mivel idén az egész csoport egy buszon utazott, menet közben volt lehetőségünk egy kicsit összeismerkedni, és a közös imádságok megtartásával folytatni a felkészülést a Taizében töltött időre.

Utazásunk során Regensburgban töltöttünk egy éjszakát, majd megnéztük a várost. Az itteni iskolanővérek nagy szeretettel fogadtak és láttak vendégül minket. Azon kívül, hogy szállást, finom reggelit és vacsorát kaptunk, elkalauzoltak minket a rendalapító, Gerhardinger Karolina, azaz Terézia anya életének különböző helyszíneire, és sokat meséltek az életéről. Terézia anya szülőházát, annak kertjét és a rendalapító emlékét gondosan ápolva őrzik a nővérek. Nagyszerű érzés volt azok között a falak között sétálni, ahonnan kiindult a mi iskolánkat is működtető, világszerte elterjedt iskolanővéri szerzetesrend. A kertben, miután meghúzhattuk azt a kutat, amit Terézia

anya is sokszor használt a szüleinek segítve, alkalmas helyet találtunk egy csoportkép készítésére. Délután lehetőségünk nyílt a lélegzetelállító, gótikus katedrális megtekintésére és egy kis sétára a belvárosban. Este részt vettünk egy német nyelvű szentmisén, és vacsora után megnézhettük az egyházi iskola termeit. Lenyűgözött minket a tantermek modern felszereltségének és az épület falaiból áradó hagyománytisztelet egysége. Az épületet végigjárva egy csodaszép kápolnában találtuk magunkat, ahol adta magát az alkalom, hogy megtartsuk a közös, esti imánkat.

Másnap hajnali 3-kor keltünk, hogy időben tovább tudjunk indulni. A 12 órás utazás gyorsan eltelt, és miután letértünk az autópályáról mindenki izgatottan várta az út végét. A csapat egy része először járt itt, mások, hozzám hasonlóan, másodjára voltak Taizében, és páran többszöri alkalom után, már, mint egy jól ismert helyre tértek vissza. Más-más érzések kavarghattak bennünk, de azt hiszem, mindenki nevében mondhatom, hogy jó érzés volt megérkezni és meglátni a mindig mosolygó, indonéz származású Francesco testvért, aki a magyarokért felelős Taizében. Miután megtörtént a csoportok beosztása és megkaptuk a szállásunkat, a vacsorával és az esti imával már be is kapcsolódtunk a taizéi életbe. Itt most nem szeretném részletesen leírni a programjainkat, mert aki a tavalyi beszámolókat hallotta vagy olvasta tudja, hogy a taizéi élet jól meghatározott időbeosztás szerint zajlik, egymást követik az imaórák, étkezések, bibliai témájú előadások, a kiscsoportos beszélgetések. Szeretnék inkább kiemelni néhány momentumot, és összefoglalni az élményeinket az alapján, amit a hazafelé úton megosztottunk egymással.

Nagy öröm volt, hogy Francesco testvérral a héten többször is találkozhattunk, és a beszélgetések során jobban megismerhettük. Alois testvérhez, a közösség vezetőjéhez is oda tudtunk menni közösen, és miután válaszolt néhány kérdésünkre, és együtt elimádkoztunk az Üdvözlégy Máriát, kérte ránk Isten áldását. Idén is szólt Alois testvér a körülbelül négyezer jelenlevőhöz. Urunk színeváltozásának ünnepével kapcsolatban arról

beszélt, hogy a világban jelenlevő szenvedések nem végállomást jelentenek, hanem utat, melyen keresztül Jézus által az Atyához juthatunk. A beszéd után a jelen levő gyerekek kiosztották a béke virágait, melyekből mi többet is kaptunk, mivel a testvérekhez közel, a Barátság ikon mögött kaptunk helyet ezen az estén. Egyik délben Zoltán atyát és két fiút a csoportunkból nagy megtiszteltetés ért. A testvérek meghívták őket, hogy csatlakozzanak hozzájuk. Nagyszerű élmény lehetett a testvérek és egy dél-amerikai püspök társaságában ebédelni. A beszámoló alapján elmondhatom, hogy a nemzetköziség, a különbözőségek mellett megvalósuló egység, a közös imák, énekek és a közösen megtartott csönd mindenkire mély hatást tett. Néhányan megfogalmazták, hogy milyen jó érzés volt egy nemzetközi, nagy kórus tagjaként részt venni az énekpróbákon, és új énekekkel megismerkedni. Többünknek lehetősége nyílt valamilyen munkavállalásával bekapcsolódni a közösségi létbe, amivel újabb élményeket szereztünk. Itt ki kell emelnem a mosogatást, ami mindig énekszó kíséretében zajlott. Volt köztünk, aki kiscsoportot vezetett, voltak, akik gyerekekre vigyáztak, volt, akit a táj szépsége ragadott magával, és volt, aki művészi adottságait bontakoztatta ki újabb rajzok elkészítésével. Lehetőség nyílt az ikonok elmélyült szemlélésére és a csendes elvonulásra, személyes imádsá-

gokra, de ugyanakkor a jókedvű beszélgetésekre, például a magyar mise után, és a közös örömmelésre. Néhányan kiemelték a találkozás örömeit régi ismerősökkel, vagy újonnan szerzett barátokkal. A fiatalok és a felnőttek részéről is megfogalmazódott, hogy a bibliai témájú előadásokon egy-egy testvér sajátos, újszerű nézőpontból világította meg Szent Lukács evangéliumának és az Apostolok Cselekedeteinek néhány részletét. Nagyon jó volt, hogy a témákkal kapcsolatban a kiscsoportos beszélgetéseken nyíltan, egymásra figyelve tudtunk beszélgetni. Volt, aki kiemelte, hogy a változatos műhelyfoglalkozások tovább bővítették az érdeklődők ismereteit. Egyikünk a nyelvgyakorlás örömeit fogalmazta meg, mások meg a vágyat, hogy szeretnének jobban beszélni valamilyen nyelven. Tanítottunk mi is magyar szavakat, éneket és a Miatyánkot másoknak, ami szintén felejthetetlen pillanatot szerzett.

Nekem személy szerint az tetszett a legjobban, hogy egy hétig megtapasztalhattunk valami olyasmit, amit a korai keresztények megélték. Közösségben voltunk a szó szoros értelmében. Amint az Apostolok Cselekedeteiben olvastuk, mi is együtt voltunk egy helyen, együtt hallgattuk a tanítást, együtt ettünk és együtt vettünk részt a kenyértörésben. A kereszthódolatkor is együtt tudtunk imádkozni a kereszt körül, ami számomra felemelő élmény volt. Az egység fogalma áthatotta az egész hetet. A szombat esti gyertyagyűjtést hagytam a végére, mert szerintem ez fejezi ki legjobban Taizé lényegét. Itt együtt voltunk Isten jelenlétében mindannyian a különbözőségünkkel, egységiségünkkel. A Jézust Jelképező húsvéti gyertya körül gyűltünk össze, melyről továbbadva mindannyiunkhoz eljutott a fény. Ezt azonban nem tarthattunk meg magunknak, a gyertyák rövid idő múlva elaludtak. A fényt, ami Isten szeretetét jelképezi, szívünkben kell hordoznunk és másokkal megosztani. Reméljük hazatérve sikerül ezt a mindennapokban megvalósítani!

Szeretném az egész csoport nevében megköszönni Zoltán atyának és Veronika nővérnek a szervezéssel kapcsolatos munkáját, hogy megteremtették a lehetőséget, hogy eljuthattunk (újra) Taizébe.

Baranyi Kati

Augusztus a kertben

„Virágos kert vala híres Pannónia,
E kertet öntözé híven Szűz Mária.
Isten igéje élt, bő volt szép virága,
Meghomályosodott örvendetes napja.”
(Bozóky-énekeskönyv, 1797)

Augusztus van, szabadságok ideje. A gyümölcsfák, a szőlő már édesre ringatta termését, learattuk, amit elvetettünk, munkánk eredménye a frissen sült, illatos, kerek, új kenyér. Élet. Most bőséggel tudunk asztalt teríteni, a vendégnek is.

Az augusztus tikkadt forrósága poros tarlókra, sárguló, aszott fűre ereszkedik már rá ilyenkor. A föld keményre száradt, repedezett, szinte élettelennek látszik, és valóban: az apró, szemmel láthatatlan talajlakó lények aktivitása annyira csökken, mintha tél közepe volna. A levelek kemények, szürkébe, olajzöldbe hajlók; a levéltetvek már feladták a próbálkozást, nyárvégi nyugalomba vonultak; a madarak megsokszorozódott új nemzedéke rég elhagyta a fészket, a családi kötődé-

sek lazulnak közöttük, mindenki saját kedvére vadászik, gyűjtöget, készülődik a télre vagy a hosszú vándorlásra.

A kerti virágokon is látszik a változás. A termés falából rendre eltűnik a zöld szín, mint majd később ősszel a levelekből, a nedvesség is a szárba húzódik, az egész kis szerkezet egyre törékenyebb lesz, és amikor a hajnali harmatot felszárítja a nap, egyszerre megpattannak a magtokok. A magok nagy része már önálló életet él, lefűződött, elszakadt az anyanövénytől, ámbár a „köldök” áruklodik még arról, hogy melyik végével tapadt valamikor a termésfalra, a babbüvelyre, a napraforgó tányérjára. A magok tehát elindulnak a jövő felé, viszik magukkal a genetikai mintát, az életkezdéshez szükséges tartalék táplálékot. De – csakúgy, mint az emberek között – köztük sincs két teljesen azonos egyed! A magvetés során aztán különböző helyekre kerülnek, tövis közé, köves útra, vagy akár a termékeny talajra, és a végtelen sok genetikai változat közül a körülmények hatására kiválogatódnak jövőre azok, akik az évjáratnak, a talajnak, a kert fekvésének legjobban megfelelő génekkel rendelkeznek.

-szt-

Országos Gyermekmissziós
Tábor 2014.

• Jún. 15-én bogárázói búcsú volt Szt. Antal tiszteletére.

- Jún. 21-én hálaadó szentmisében köszöntöttük Cseh Laci bácsit, sekrestyésünket 70. születésnapja alkalmából.
- Jún. 28-án Péter-Pál napi mise volt a Kálvárián. 29-én tartották Újvároson a Szt. László király búcsút.
- Júl. 26-án a megújult Temetőkápolnában Szt. Anna tiszteletére ünnepi szentmisén vettünk részt.
- Aug. 4-től új káplánt kapott Makó, Kiss Miklós atya személyében. Oldallagos ellátással hozzánk került Maroslele és Óföldrék is.
- Aug. 17-én köszönt el Makótól Janka György görögkatolikus esperes.
- Június 25-én 17 órakor Szt. Lajos-napi mise lesz Bogárázban. Megemlékezünk Dehény Lajos tanárról, festőművészről.
- Szept. 14-én 9 órakor tanérvnyitó Veni Sancte-mise

ANYAKÖNYVI HÍREK

Elhunytak 2014. Húsvét óta: Dr. Sukovich István, Lipták János, Jakab István, Pintér Józsefné Czina Erzsébet, Báló Sándorné, Nacsá Ilona, Kovács Bálintné Czutor Erzsébet, Baranyi Sándorné Kovács Mária, Cseh Jánosné Matuszka Erzsébet, Tóth Istvánné Engedi Rozália, Dr. Tóth Magdolna, Milák Tibor, Zuber Magdolna, Molnár Mária, Vékony Sándor

Kereszteltek 2014. Húsvét óta: Almási Máté, Almási Zsóka, Schmidt Márk, Batik Zselyke Adél, Puskó Csaba, Gera Ádám, Gera Maja, Gera Laura, Ágoston Eszter, Csjernyik Milou

Esküvők 2014. Húsvét óta: Berki József-Takács Dolli, Kozma András-Laurencsik Beatrix, Csorba Zsolt-Martonosi Zsuzsanna, Tóth Vass Balázs-Erdősy Krisztina

Felelős kiadó:
Pálfai Zoltán plébános

Szerkesztő:
Szűcs Tamás

Tördelés:
Hudák Szabolcs

Fejlesztő: Brzózka Marek

Fotó: Majoros Márton,
Mészáros Ildikó

A szerkesztőség címe:
Szent István Király
Plébánia
6900 Makó,
Szent István tér 22/a
www.makobelvaros.hu

elindulni,

fölfedezni,

találkozni,

befogadni

